Cekos In Ekspert

На основу члана 96. став 1. Закона о предметима опште употребе ("Службени гласник РС", бр. 25/19 и 14 /22),

Министар здравља доноси

ПРАВИЛНИК
О УТВРЂИВАЊУ ПРОГРАМА МОНИТОРИНГА ЗДРАВСТВЕНЕ ИСПРАВНОСТИ ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ ЗА 2026. ГОДИНУ

(Сл. гласник РС бр. 72/26)

Основни текст на снази од 15/08/2026 , у примени од 15/08/2026

Члан 1.

Овим правилником утврђује се Програм мониторинга здравствене исправности предмета опште употребе за 2026. годину (у даљем тексту: Програм мониторинга), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) надлежни орган јесте министарство надлежно за послове здравља;

2) овлашћена лабораторија јесте акредитована лабораторија која има овлашћење Министарства здравља за обављање испитивања здравствене исправности односно безбедности предмета опште употребе за потребе службене контроле;

3) ризик јесте фактор вероватноће штетног утицаја на здравље и озбиљност тог утицаја, као последице постојања опасности;

4) мониторинг јесте систематско спровођење низа планираних активности у систему јавног здравља које се односе на мерење, узимање узорака за испитивање и праћење различитих параметара здравствене исправности, односно безбедности у одређеном временском интервалу због увида у здравствену исправност, односно безбедност и њиховог могућег штетног утицаја на здравље људи као и увид у правилну примену прописа из области предмета опште употребе;

5) службена контрола јесте контрола здравствене исправности, односно безбедности предмета опште употребе у свим фазама производње и промета, инспекцијско узорковање, програм мониторинга, као и надзор над спровођењем унутрашње контроле;

6) неусклађен производ јесте производ који није усаглашен са захтевима прописа који се на њега односе;

7) опасан производ јесте производ који није безбедан у смислу закона о предметима опште употребе;

8) производ који представља ризик јесте производ који може штетно да утиче на здравље људи у мери која превазилази оно што се сматра разумним и прихватљивим, под редовним и разумно предвидљивим условима коришћења датог производа;

9) производ који представља озбиљан ризик јесте производ који представља сваки ризик који захтева хитно поступање, укључујући и случајеве када последице нису тренутне;

10) озбиљан ризик јесте сваки ризик који захтева хитно поступање надлежних органа, укључујући и ризик чије последице нису тренутне, односно непосредне, а чија се озбиљност процењује нарочито на основу могућих последица по здравље и безбедност потрошача и других корисника, као и на основу учесталости тих последица;

11) службени узорак јесте узорак предмета опште употребе, узет од стране надлежног инспектора или овлашћеног лица;

12) узорковање јесте узимање предмета опште употребе, како би се путем испитивања утврдила усаглашеност са прописима којима се уређује здравствена исправност предмета опште употребе;

13) узорак предмета опште употребе јесте једна или више јединица производа или део предмета испитивања, одабран на различите начине из скупа или већег дела скупа, који је намењен да обезбеди информацију о одређеној особини тог производа или предмета испитивања, а на основу које ће се донети одлука о том производу или предмету испитивања или о његовом производном процесу;

14) производна партија (серија, лот или шаржа) је идентификована количина предмета опште употребе за коју је утврђено да поседује заједничке особине као што је порекло, врста, начин паковања, субјекат који пакује производе, пошиљалац или означавање, а који су произведени при непрекинутој производњи и збирном складиштењу под идентичним условима и на одређеном месту у току једног производног периода;

15) паковање јесте производ тако упакован да му се означени састав и количина не могу променити без отварања или при отварању, видно и трајно оштети амбалажу;

Члан 3.

Мониторинг из члана 1. овог правилника обухвата предмете опште употребе и то:

1) играчке,

2) козметичке производе,

3) материјале и предмете у контакту са храном,

4) материјале и предмете који при употреби долазе у непосредан контакт са кожом, односно слузокожом, било да се нарушава или не нарушава њихов интегритет.

Члан 4.

Мониторинг из члана 1. овог правилника обухвата предмете опште употребе који су произведени на територији Републике Србије и предмете опште употребе који су увезени на територију Републике Србије, и то у објектима за промет предмета опште употребе на мало, објектима за складиштење и магацинима готових производа произвођача.

Члан 5.

Програм мониторинга припрема се на основу анализе ризика узимајући у обзир следеће елементе:

1) постојеће стање у систему здравствене исправности предмета опште употребе, укључујући податке о здравствено неисправним предметима опште употребе на локалном тржишту, у региону и из увоза;

2) податке о производњи и промету предмета опште употребе;

3) податке о неусклађеностима утврђеним током претходних службених контрола;

4) информације из Система брзе размене информација за непрехрамбене производе (Rapid alert system for non-food consumer products/RAPEX) и Система за брзо обавештавање и узбуњивање за храну и храну за животиње (Rapid alert system for food and feed/RASFF).

Члан 6.

Програм мониторинга спроводи се ради:

1) утврђивања нивоа и учесталости појаве контаминената у предметима опште употребе;

2) прикупљања података потребних за анализу ризика за поједине врсте предмета опште употребе у циљу заштите здравља и других интереса потрошача;

3) провере важећих стандарда и максимално дозвољених количина прописаних за поједине врсте предмета опште употребе.

Члан 7.

Програм мониторинга садржи:

1) потребна финансијска средства за његово спровођење;

2) мере које се предузимају у случају утврђивања присутности физичких, хемијских и биолошких контаминената или других неусклађености;

3) институционални оквир за спровођење програма;

4) план мониторинга којим се одређује врста анализа на основу процењене опасности, врста предмета опште употребе и укупан број узорака;

5) начин узимања, обележавања, чувања и транспорта узорака;

6) испитивање узорака у лабораторији;

7) начин извештавања о спроведеном мониторингу.

Члан 8.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 002697795 2026 11900 008 034 012 001
У Београду, 1. јуна 2026. године

Министар,
др Златибор Лончар, с.р.

ПРОГРАМ
МОНИТОРИНГА ЗДРАВСТВЕНЕ ИСПРАВНОСТИ ПРЕДМЕТА ОПШТЕ УПОТРЕБЕ ЗА 2026. ГОДИНУ

1. Потребна финансијска средства за спровођење Програма мониторинга

За спровођење Програма мониторинга здравствене исправности предмета опште употребе, средства су обезбеђена у буџету Републике Србије за 2026. годину, на разделу 27 - Министарство здравља, Програм 1801 - Уређење и надзор у области здравства, Програмска активност 0003 - Санитарни надзор, економска

класификација 465 - Остале дотације и трансфери, у износу од 53.300.000,00 динара, од чега за Програм мониторинга здравствене исправности предмета опште употребе у износу од 26.650.052,00 динара.

2. Мере које се предузимају у случају утврђивања присутности физичких, хемијских и биолошких контаминената или других неусклађености

У случају да се утврди присуство физичких, хемијских и биолошких контаминената, односно неусаглашености са прописаним вредностима и других неусаглашености, надлежни орган спроводи и то:

1) активности како би се осигурало да субјекат у пословању предметима опште употребе исправи недостатак, узимајући у обзир природу неусаглашености и претходне случајеве неусаглашености истог субјекта у пословању;

2) мере, укључујући узимање службеног узорка, за које се сматра да су потребне како би се осигурала здравствена исправност предмета опште употребе или усаглашеност са прописима о предметима опште употребе;

3) забране промета;

4) мере којима се привремено забрањује употреба објекта, просторија, опреме на одређени временски период;

5) друге мере и предузимају друге одговарајуће радње.

3. Институционални оквир за спровођење програма

Програм мониторинга спроводи министарство надлежно за послове здравља преко института и завода за јавно здравље у сарадњи са санитарном инспекцијом.
Лабораторијска испитивања из Програма мониторинга врше овлашћене лабораторије института и завода за јавно здравље.

4. План мониторинга

План мониторинга којим се одређује врста анализа, врста предмета опште употребе која ће се анализирати, број узорака који ће се користити приликом анализе, дат је у Табели 1 - План мониторинга предмета опште употребе за 2026. годину.
Табела 1. План мониторинга предмета опште употребе за 2026. годину

План мониторинга предмета опште употребе за 2026. годину						
Институти и заводи за јавно здравље (мрежа)						
Редни број	Предмет испитивања	Опасност	Место узорковања	Укупан број узорака	Динамика узорковања по кварталима (К) у 2026. години	Параметри испитивања
						Преглед декларације (назив и врста играчке, навод серије, навод серијског броја или броја модела, навод имена и адресе произвођача и увозника, навод

1.	Играчке израђене делом или целокупно од меког полимерног материјала	Неправилности у декларацији, одступања од садржаја омекшивача	Промет на мало, складиштење, и магацини готових производа произвођача	931	2,3	упозорења и упутства за употребу и одржавање на српском језику, навод адекватности за узраст, навод српског знака усаглашености); садржај фталата ((DEHP (Di etil heksil ftalat), BBP (Benzil butil ftalat),DBP (Di butil ftalat), DnOP (di-n-oktil ftalat),DINP (Di izononil ftalat), DIDP (Di izodecil ftalat), DIBP (Di izobutil ftalat))
2.	Играчке од тврдог полимерног материјала, намењене деци млађој од 36 месеци	Неправилности у декларисању, одступања у погледу захтева за физичко механичка својства	Промет на мало, складиштење, и магацини готових производа произвођача	176	2,3	Преглед декларације (назив и врста играчке, навод серије, навод серијског броја или броја модела, навод имена и адресе произвођача и увозника, навод упозорења и упутства за употребу и одржавање на српском језику, навод адекватности за узраст, навод српског знака усаглашености); физичка и механичка својства
3.	Играчке: течност (сапуница) за прављење мехурића	Неправилности у декларисању, одступања у садржају хемикалија	Промет на мало, складиштење, и магацини готових производа произвођача	176	2,3	Преглед декларације (назив и врста играчке, навод серије, навод серијског броја или броја модела, навод имена и адресе произвођача и увозника, навод упозорења и упутства за употребу и одржавање на српском језику, навод адекватности за узраст, навод српског знака усаглашености); садржај формалдехида
	Материјали и предмети у контакту са храном:	Одступања у погледу физичких	Промет на мало, складиштење,			

4.	емајлирано, керамичко, порцуланско, глинено посуђе и прибор	карактеристика; одступања у миграцији метала	и магацини готових производа произвођача	376	2.3	Визуелни преглед; миграција олова; миграција кадмијума
5.	Козметички производи који дуже остају на кожи	Неправилности у декларацији, одступање од садржаја конзерванаса, микробиолошка неисправност	Промет на мало, складиштење, и магацини готових производа произвођача	216	2,3	Преглед декларације (укључује и увид у састав у погледу супстанци чија је употреба забрањена у козметичким производима и супстанци које козметички производи не смеју да садрже изузев под наведеним ограничењима и условима); садржај конзерванаса (На-бензоат, К-сорбат, феноксиетанол, метилпарабен, етилпарабен, пропилпарабен, бутилпарабен, метил-изо-тиазолинон, хлор-метил-изо-тиазолинон), формалдехид;укупан број аеробних мезофилних бактерија, укупан број квасница и плесни, Staphylococcus aureus, Pseudomonas aeruginosa, E. coli, Candida albicans
	Козметички	Неправилности	Промет на			преглед декларације (укључује и увид у састав у погледу супстанци чија је употреба забрањена у козметичким производима и супстанци које козметички производи не смеју да садрже изузев под наведеним ограничењима и условима); садржај конзерванаса (На-

6.	производи који се после краћег времена одстрањују са коже	у декларацији, одступање од садржаја конзерванаса, микробиолошка неисправност	мало, складиштење, и магацини готових производа произвођача	176	2,3	бензоат, К-сорбат, феноксиетанол, метилпарабен, етилпарабен, пропилпарабен, бутилпарабен, метил-изо-тиазолинон, хлор-метил-изо-тиазолинон), формалдехид; укупан број аеробних мезофилних бактерија, укупан број квасница и плесни, Staphylococcus aureus, Pseudomonas aeruginosa, E. coli, Candida albicans
7.	Предмети и материјали који долазе у контакт са кожом и слузокожом (имитација накита)	Неправилности у декларисању, одступања у миграцији никла	Промет на мало, складиштење, и магацини готових производа произвођача	89	2,3	Преглед декларације, миграција никла

5. Начин узимања, обележавања, чувања и транспорта узорака

5.1. Одређивање броја узорака, врсте испитивања и начина извештавања

Број узорака и врсту испитивања на нивоу управног округа, одређује надлежни орган у складу са Табелом 1. овог програма. Извештај о спровођењу Плана мониторинга доставља се надлежном органу на кварталном нивоу у форми збирне табеле чија је садржина дата у Табели 2 - Извештај о спровођењу Плана мониторинга предмета опште употребе .

5.2 Узимање узорака

Узимање узорака предмета опште употребе за потребе спровођења мониторинга обавља санитарна инспекција у сарадњи са овлашћеним лабораторијама института/завода за јавно здравље за испитивање узорака у оквиру мониторинга предмета опште употребе. Службени узорак узима се у складу са условима који су прописани у овом одељку. У случају да се утврди присуство микробиолошких, хемијских и биолошких опасности, спроводи се службена контрола. Узорци за микробиолошка испитивања узимају се асептично помоћу стерилног прибора, у стерилне посуде/стерилне кесе, водећи рачуна да не дође до контаминације узорка из околине и/или са површине амбалаже. Узорци за хемијска испитивања пакују се у паковања која су хемијски неутрална.

5.3 Обележавање узорака

Предмети опште употребе узорковани у мониторингу се обележавају одговарајућом ознаком и достављају институту/заводу за јавно здравље на анализу, уз Записник, чија је садржина дата у Табели 3 - Записник о узимању узорака предмета опште употребе .

У институту/заводу за јавно здравље се приликом пријема узорка на анализе попуњава записник о пријему узорка, чија је садржина дата у Табели 4 - Попуњени записник о пријему узорка доставља се санитарном инспектору који је спровео узорковање .

5.4. Чување и транспорт свих врста узорака

Чување и транспорт узорака до почетка лабораторијских испитивања треба да буде такав да не дође до промена интегритета узорка, контаминације узорка, промене његових сензорских карактеристика. Узорци за микробилошка испитивања транспортују се на начин да транспортна посуда и/или возило за транспорт одржавају температуру до +4°C. Транспорт и чување узорака до почетка испитивања у лабораторији спроводи се у складу са добром лабораторијском праксом.

5.5. Узорковање у промету на мало, објектима за складиштење и магацинима готових производа произвођача

Узорковање предмета опште употребе у промету на мало, објектима за складиштење и магацине готових производа произвођача, врши се узимањем узорка кога чини једна јединица оригинално запакованог предмета опште употребе или количина која је потребна за вршење одређених испитивања.

6. Испитивање узорака у лабораторији

Испитивање узорака предмета опште употребе у оквиру Програма мониторинга врши се у институтима /заводима за јавно здравље. Резултати испитивања се достављају надлежном органу без одлагања, а најкасније до 14 дана од дана узорковања. У току спровођења Програма мониторинга методе које се користе за испитивање узорака морају бити акредитоване и/или валидоване у складу са захтевима прописа којим се уређује здравствена исправност/безбедност предмета опште употребе.

7. Начин извештавања о спроведеном мониторингу

Институт за јавно здравље Србије је дужан да на основу резултата спроведеног Програма мониторинга, достави Министарству извештај о здравственој исправности предмета опште употребе на територији Републике Србије са стручном анализом и предлогом мера, најкасније до 31. јула текуће године за првих шест месеци и до 31. јануара наредне године за претходну годину.

ПРИЛОЗИ

Табела 2. Извештај о спровођењу Плана мониторинга предмета опште употребе

Р. бр. узорка	Датум узорковања	Место узорковања	Назив и адреса субјекта у пословању ПОУ	Предмет испитивања (врста узорка)	Порекло узорка (увозног /домаћег порекла	Врста испитивања (опасности)	Број службених узорака	Ут неуса

Табела 3. Записник о узимању узорака предмета опште употребе

У институту/заводу за јавно здравље се приликом пријема узорка на анализе попуњава записник о пријему узорка, чија је садржина дата у Табели 4. Попуњени записник о пријему узорка доставља се санитарном инспектору који је спровео узорковање.

Табела 4. Записник о пријему узорка у институт/завод за јавно здравље

© Cekos In, Beograd, www.cekos.rs